

Het mekka van de echte liefhebber

Schapenfokdag in Den Burg

Texel is beroemd vanwege het gelijknamige schapenras dat op het eiland is ontstaan. Elke eerste maandag van september vindt in Den Burg de fokdag plaats voor het Texelse schaap. Een impressie.

TEKST EN FOTO'S: RENÉ VAN DEN BROM, dierenarts gezondheidszorg kleine herkauwers Gezondheidsdienst voor Dieren

Rond 1800, in de tijd van Lodewijk Napoleon, werden al keuringen voor schapen gehouden. In die tijd werd met name naar de kwaliteit van de wol van de rammen gekeken, aangezien de legers moesten worden gekleed met schapenwol. In het boek 'De Texelaar', ter ere van het 100-jarig bestaan van het Texelse Schapenstamboek Noord-Holland (TSNH), beschreef Piet Bakker de historie van dit unieke schapenras. In dit boek is veel aandacht voor de grote fokkers uit het verleden. Elk jaar toonden de Texelse fokkers al hun schapen op de fokdag in Den Burg.

De Texelaar is wereldwijd met name bekend vanwege de unieke eigenschappen als slachtlamvaderdier. Een uitmuntende vlees-beenverhouding met slechts weinig vetbedekking kenmerkt dit schapenras. Op de schapenfokdag in Den Burg worden de meeste schapen op hun exterieur beoordeeld, maar er is tegenwoordig ook een prijs voor de hoogstproductieve ooi van

het eiland. Schapenfokkers van het Texelse ras uit heel Europa en toeristen komen op deze fokdag af. Het mooie van deze fokdag is dat die wordt gehouden in het centrum van Den Burg met daaromheen de markt, op de Groeneplaats. Deze sfeervolle locatie geeft de fokdag extra glans.

Aanloop

De echte fanatieke fokkers zijn in de regel het weekend voorafgaand aan de keuring reeds op het eiland te vinden. Zij gaan dan de diverse stamboekfokkers langs om hun fokmateriaal te aanschouwen. Dit wordt vaak gedaan vanwege de gezelligheid en interesse in de schapen, maar ook omdat schapen in hokjes altijd moeilijker te beoordelen zijn dan wanneer zij in de weide lopen. Op zondagmiddag zijn de fokkers niet beschikbaar voor bezoek, want dat is het moment dat zij alles op de Groeneplaats moeten opbouwen.

Diergezondheid

Alle Texelse schapenbedrijven die met schapen naar de fokdag willen komen, moeten gecertificeerd zwoegerziektevrij zijn. Daarnaast geldt een vaccinatieplicht voor Q-koorts voor alle schapen die naar de fokdag gaan. Tevens zijn voorafgaand aan de fokdag de koppels schapen van de inzenders door een dierenarts klinisch gekeurd op het voorkomen van dierziekten. Bij aankomst op de Groeneplaats moet het klinische keuringbewijs vóór het uitladen van de schapen aan de organisatie worden overhandigd. Voor de fokdag gelden de gebruikelijke wettelijke regels voor Identificatie en Registratie (I&R).

De keuring

Voor de keuring moeten de fokkers hun schapen al vroeg op de Groeneplaats hebben staan, omdat vanaf 7.00 uur de marktkramen moeten worden opgebouwd en het dan niet meer mogelijk is om schapen aan te voeren. Zodra de fokkers hun scha-

Opstellen van de tien beste ramlammeren. Acht van de tien beste ramlammeren waren gefokt door C. Commandeur. Een unieke prestatie. Rechts op de foto staan de rammen die het net niet hebben gered achter een hek.

Schapenfokdag Den Burg

Al sinds jaar en dag wordt er een schapenfokdag gehouden in Den Burg, Texel. Deze fokdag voor het Texelse schaap wordt tegenwoordig gehouden op de eerste maandag van september. De fokkers van het eiland Texel presenteren op deze dag hun fokmateriaal en allemaal hopen ze op de hoofdprijs: de bronzen Texelaar.

pen in de hokjes hebben staan, gaan zij aan de slag om hun perfect getoiletteerde dieren weer schoon te maken als die tijdens het vervoer vies zijn geworden.

Om 9.30 uur is het dan zover, de burgemeester heeft met alle inzenders koffie gedronken, waarna wordt aangevangen met de keuring van de schapen. In totaal hebben 18 fokkers gezamenlijk ongeveer 450 schapen ingeschreven voor de fokdag. In de ring worden in de ochtend voorrondes gehouden van de individuele kampioenschappen voor oudere en anderhalfjarige rammen. De overige schapen en lammeren worden in de hokjes gekeurd. Na de middag worden de individuele kampioenschappen gehouden. De rammen worden door de fokkers individueel voorgebracht. Daarna mogen de vijf beste dieren in de ring blijven. Vijf juryleden bepalen uiteindelijk door het toekennen van punten (12 voor de beste, 8, 5, 3 en 1 voor de minste) de kampioen. De bronzen Texelaar, aangeboden door de gemeente Texel, wordt jaarlijks door de burgemees-

ter of een wethouder uitgereikt aan de eigenaar van de kampioen onder de anderhalfjarige rammen. De eigenaar van de winnende ram mag dit beeld een jaar aan zijn huis ophangen. Voor de kampioenschappen oude, anderhalfjarige ooien wor-

lammeren en deze worden vervolgens gepresenteerd door de eigenaren. Na deze laatste keuring loopt de Groeneplaats snel leeg: bezoekers moeten de boot halen en de fokkers moeten hun dieren weer opladen en naar huis brengen.

Veel fokkers gaan al vroegtijdig naar het eiland

den de beste schapen uit de hokjes gehaald en in de ring gelaten. Vervolgens selecteert de jury de beste dieren en worden er net als bij de rammen punten aan de ooien toegekend. Voor de oilammeren geldt dat twee juryleden de vijf beste dieren aanwijzen en dan gezamenlijk de kampioen en reserve-kampioen aanwijzen. Tot slot worden de beste ramlammeren in de ring gelaten. De jury selecteert de tien beste ram-

De fokdag op de eerste maandag van september op Texel is een absolute aanrader voor iedere schapenliefhebber. De historische locatie, de sfeer en de gezelligheid maken het absoluut de moeite waard om een keer naar deze fokdag te gaan. §

Onder grote publieke belangstelling licht jurylid Jacob Wijnker zijn beslissing toe.

De kampioen bij de anderhalfjarige rammen. De wethouder (l.) reikt de bronzen Texelaar uit aan Henk Zoetelief (eigenaar), Nico van Heerwaarden (fokker) en Koos Tjepkema (eigenaar).

